

Юлія ГОНЧАР

**ШЕВЧЕНКІАНА ЖУРНАЛУ
"ВИЗВОЛЬНИЙ ШЛЯХ"
(1965 - 1969 роки)**

У попередніх випусках щорічника розглянуто перше десятиліття (1954 - 1964 роки) шевченкіани на сторінках журналу "Визвольний шлях" - суспільно-політичного та наукового і літературного місячника, заснованого ОУН в еміграції. У цій публікації пропонуємо огляд матеріалів журналу, які можуть бути цікаві шевченкознавцям та шанувальникам творчості Шевченка, за наступні 1965 - 1969 роки.

1965 рік

**Шаян В. Чи потурати яничарству?
(№3, с. 337 - 344)**

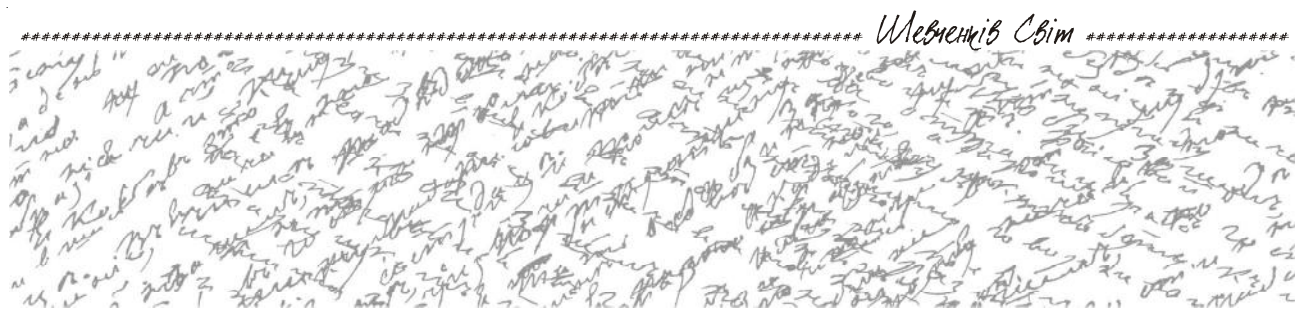
У статті Шевченко постає як провідник боротьби проти яничарства і національної зради, провісник національно-визвольної революції. Наводяться фрагменти Шевченкових поезій, у яких він "ясно бачив розміри не лише фізичного, а й духовного яничарства". Аналізується вплив поглядів Шевченка на яничарство як "корінь лиха в Україні", на розвиток дальших націоналістичних змагань.

**Радіон С. Письменник і епоха (№11,
с. 1264 - 1266).**

У рецензії на однойменну книгу О. І. Білецького відзначено свіжі думки автора. Позитивно оцінено висновки із загального огляду шевченкознавчих праць радянської України про неможливість підлаштовувати Шевченка до сучасної радянської ідеології.

1966 рік

**Наумович С. Рецензія альманаху
"Північне сяйво" (№2, с. 243 - 247),**

обкладинка і портрет Т. Шевченка - І. Кейвана.

Детально аналізується перше число альманаху, присвячене Шевченкові. Авторка підкреслює думку Яра Славутича про те, що Шевченко випередив модернізм у світовій літературі принаймні на 50 років.

Радіон С. Зустріч Шевченка з Америкою (№3, с. 358 - 359)

Критичний огляд однойменної книги Романа Смаль-Стоцького. Рецензент докладно вивчає зміст книги, у якій розкривається знайомство Шевченка з Америкою і американською культурою. Степан Радіон висновує, що Шевченко у цьому виданні показаний не лише як великий поет, а як борець проти рабства й тиранії в усьому світі.

1967 рік

Воропай О. Тарас Шевченко і ідея визволення України (№3, с. 259 - 263)

У публікації Тарас Шевченко постає як будитель українського національного духу, речник українського народу, його учитель. Аналізується особиста доля поета та його творчий шлях, у контексті зростання Шевченка від митця до "ролі вчителя патріотизму, апостола нового слова, нових ідей визволення України".

Соколишин О. І. Франко-шевченкознавець (№ 7-8, с. 887 - 904)

Докладна бібліографічна розвідка, у якій автор досліджує захоплення Франка Шевченком. Зокрема зауважує, що "Франкових статей і згадок про Шевченка, включно з його рефератами на Шевченківських святах є майже сто". Автор розглядає історію знайомства Франка з творчістю Шевченка, наукове осмислення цього феномену науковцями з України і діаспори, пропонує власні оригінальні висновки.

1969 рік

Легіт А. Читаючи Кобзаря (№2, с. 222). Поезія

Маланюк Є. Mehr Light (№3, с. 259 - 263)

Передрук статті Євгена Маланюка, що була вперше надрукована у "Студентському віснику" (ч. 3, Прага, 1928 рік). Для автора Шевченко - фундатор національної культури. Євген Маланюк підкреслює особисту високу культурність і освіченість автора "Кобзаря", що не поступається рівню Міцкевича й Пушкіна. Автор засуджує фальш і нещирість народницько-соцреалістичних характеристик, у яких намагаються звести великого поета до рівня самоучки; сподівається розвіяти лубковий, неприродний, вигаданий образ українського генія, щоб натомість постав реальний.

Радіон С. "Шевченкова поетика" (№9, с. 1084)

У рубриці "Огляди" Степан Радіон звертає увагу на книгу Яра Славутича "Шевченкова поетика", означає її як великий внесок у шевченкознавство, що знадобиться і дослідникам, і поетам для відшліфування майстерності. Адже Яр Славутич докладно зупиняється на дослідженні епітета, метафори і звукопису в поезії Шевченка.

Загалом аналіз шевченкіани 1964 - 1969 років на сторінках журналу "Визвольний шлях" засвідчує суттєве зменшення кількості публікацій. У цей час увиразнюються україно- та націєзнавчі аспекти змісту журналу. У цьому контексті Шевченко продовжує займати помітне місце. Постать і творчість Шевченка залишаються тим орієнтиром, до якого найчастіше звертаються, з яким звіряють свої думки дописувачі, а отже, й читачі.

